

законі [4, с. 40].

Досліджуючи праці вітчизняних науковців, можна констатувати, що зазначена проблематика не розглядалася в контексті теперішнього сьогодення, а саме військового стану в Україні. Адже військове вторгнення держави сусіда є безпрецедентним актом агресії по відношенню до нашої країни, який важко було спрогнозувати.

Резюмуючи, слід зазначити, що військова агресія безумовно є чинником який впливає на процес проходження публічної служби в державних інституціях. Аналізуючи сучасне законодавство стає очевидним факт відсутності адміністративно-правового підґрунтя, здатного регулювати реально існуючі відносин на публічній службі у військових адміністраціях. Хоча треба бути відвертими, що враховуючи наявність подій 2014 року в Луганській та Донецькій областях, держава повинна більш досконаліше підійти до питання розробки нормативно-правового підґрунтя, здатного повноцінно регулювати аспекти проходження публічної служби у період війни та збройних конфліктів. Адже як демонструє геополітична ситуація в усьому світі, така нормативно-правова база стала б в нагоді не тільки нашій країні, а й і нашим державам-союзникам.

Література

1. Конституція України: Основний закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>.

2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 28. Ст. 250.

3. Мельник С.М. Адміністративно-правовий статус військових адміністрацій в Україні в умовах правового режиму воєнного стану. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 6. С. 100-104.

4. Євдокимов П.В. Адміністративно-правове регулювання реалізації кадрового забезпечення в органах публічної адміністрації в Україні: дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2020. 237 с.

УДК 342.9(043.2)

Ляднова О.В., здобувачка вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ВІЙСЬКОВИМИ АДМІНІСТРАЦІЯМИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З 24 лютого 2022 року наша країна опинилася в непростих умовах, які

потребують зосередження основної уваги на питаннях забезпечення національної безпеки і оборони та вимагають відповідного розподілу повноважень у всіх сферах суспільного життя між різними гілками влади на всіх рівнях.

Низка проблем місцевого значення щодо не виконання протягом тривалого часу обов'язків, визначених Конституцією та законами України, органами місцевого самоврядування була виявлена ще під час проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, та потребувала установлення особливого порядку здійснення окремих повноважень органів місцевого самоврядування.

Тоді вперше з часів незалежної України, для забезпечення безпеки та нормалізації життєдіяльності населення в районі відсічі збройної агресії Російської Федерації, зокрема в районі проведення антитерористичної операції, було передбачено утворення спеціальних тимчасових державних органів, як тимчасовий вимушений захід з елементами військової організації управління – військово-цивільних адміністрацій.

Саме досвід проведення антитерористичної операції на сході держави спонукав актуалізувати законодавче регулювання правового режиму воєнного стану з урахуванням особливостей сучасних збройних конфліктів та як наслідок 12 травня 2015 року прийнято Закону України «Про правовий режим воєнного стану», яким зокрема передбачається можливість на територіях, на яких введено воєнний стан утворення схожих тимчасових державних органів - військових адміністрацій.

На територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи - військові адміністрації [1].

Рішення про утворення військових адміністрацій приймається Президентом України за поданням обласних державних адміністрацій або військового командування [1].

Військові адміністрації населених пунктів утворюються в межах територій територіальних громад, у яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи, та/або сільські, селищні, міські голови не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, а також в інших випадках, передбачених цим Законом. Військову адміністрацію населеного пункту (населених пунктів) очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за пропозицією Генерального штабу Збройних Сил України або відповідної обласної державної адміністрації. Начальником військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів) може бути

призначений відповідний сільський, селищний, міський голова [1].

З моменту утворення військові адміністрації населених пунктів, поряд з повноваженнями щодо заходів правового режиму воєнного стану, наділяються повноваженнями, що належать зокрема до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад та до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку, освіти, охорони здоров'я, культури, молодіжної політики, фізкультури і спорту, в галузі бюджету, фінансів і цін, житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку, будівництва, соціального захисту населення, оборонної роботи, повноваженнями щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.

Таким чином утворення військових адміністрації населених пунктів передбачається в разі не здійснення повноважень будь-яким з суб'єктів системи місцевого самоврядування, чи то представницькими органами місцевого самоврядування, чи то виконавчими органами рад чи то сільськими, селищними, міськими головами. Незалежно від того хто саме не здійснює повноваження із органів місцевого самоврядування військові адміністрації населених пунктів перебирають на себе певні повноваження, якими в мирний час наділені вищезазначені органи.

Водночас відсутність правового механізму взаємодії новоутвореної військової адміністрації населеного пункту з органами місцевого самоврядування, що продовжують здійснювати покладені на них Конституцією та законами України повноваження в обмеженому режимі, враховуючи, що частину з них перебирає на себе військова адміністрація населеного пункту, породжує конфлікти між цими органами та становить проблему в разі неузгодженості дій цих органів.

Військові адміністрації - це новий суб'єкт публічної влади, наділений повноваженнями щодо заходів правового режиму воєнного стану та одночасно перебираючий на себе частину повноважень органів місцевого самоврядування, функціонування якого спрямоване на консолідацію зусиль в організації оборони країни, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян на відповідній території.

Доцільність утворення військових адміністрацій практично підтверджена з початком повномасштабного вторгнення на територію нашої держави країною-агресором, водночас відсутні правовий механізми взаємодії органів місцевого самоврядування та військових адміністрацій.

На сьогодні, під час виконання функцій військовими адміністраціями, через прогалини в законодавстві виникають питання, які потребують вирішення.

Література

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 29.01.2024).

УДК 342(043.2)

Малиш О.Л., здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Ухвалення Закону «Про адміністративну процедуру» (далі – Закон) у такі складні для нашої держави часи є надзвичайно великим досягненням для практики та адміністративно-правової науки. Це крок у напрямку європейської інтеграції України. Прийнятий Закон закріплює нові правила взаємодії держави з громадянами та бізнесом замість десятків різних додаткових процедур. Ці правила дуже схожі у країнах ЄС та загалом країнах західної політичної і правової культури. Їх суть полягає у праві особи на участь у прийнятті рішення, яке зачіпає її права та обов'язки. Це важливо і для громадян, і для бізнесу, зокрема коли є ризики прийняття несприятливого (негативного) для особи рішення [1, с. 10].

Законом регулюються відносини органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, інших суб'єктів, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з фізичними та юридичними особами щодо розгляду і вирішення адміністративних справ у дусі визначеної Конституцією України демократичної та правової держави та з метою забезпечення права і закону, а також зобов'язання держави забезпечувати і захищати права, свободи чи законні інтереси людини і громадянина [2].

Адміністративна процедура важлива для місцевого самоврядування, тому що вона, з одного боку, визначає спосіб реалізації повноважень органами місцевого самоврядування, а з іншого, - є способом забезпечення прав, свобод та інтересів осіб.

Термін «адміністративна процедура», відповідно до Закону, передбачає визначений законом порядок розгляду та вирішення адміністративної справи.

Одним із суб'єктів адміністративної процедури є адміністративний орган (в т.ч. орган місцевого самоврядування, посадова особа місцевого